

Budgetuppföljning per februari 2021

Danderyds kommun

Innehåll

Uppföljning av kommunens ekonomi.....	3
Nämndernas nettokostnader.....	4
Utbildningsnämnden.....	4
Socialnämnden.....	4
Internränta.....	5
Pensioner, PO-differens m.m.....	5
Semesterlöneskuld.....	5
Skatteintäkter, utjämning & bidrag.....	5
Extern medelsförvaltning.....	5
Finansnettot.....	6
Realisationsvinster exploatering.....	6
Engångskostnader exploatering.....	7
Risikanalys.....	7

Uppföljning av kommunens ekonomi

Prognosen för årets resultat för helåret 2021 är ett överskott om 196,1 miljoner kronor. Det är en positiv avvikelse om 16,5 miljoner kronor eller 9 procent jämfört med budget.

Resultat enligt balanskravet prognostiseras till ett överskott om 194,9 miljoner kronor. Det är en negativ avvikelse med 15,3 miljoner kronor eller 9 procent jämfört med budget.

Skillnaden mellan prognosen för årets resultat och resultat efter balanskravet förklaras med marknadsvärdet av kommunens externa medelsförvaltning, se avsnitt extern medelsförvaltning för mer information.

De största avvikelserna mot budget prognostiseras för realisationsvinster från exploatering med en positiv avvikelse om 50,9 miljoner kronor. För pensioner, PO-differens med mera prognostiseras en negativ avvikelse om 17,1 miljoner kronor. Utbildningsnämnden prognostiserar en negativ avvikelse om 15,9 miljoner kronor. För engångskostnader för exploatering prognostiseras en negativ avvikelse om 14,6 miljoner kronor. För budgetposten skatteintäkter, utjämning & bidrag prognostiseras en positiv avvikelse med 12,6 miljoner kronor.

Tabell 1, nedan är en förenklad resultaträkning för kommunen.

Resultaträkning kommunen (mnkr)	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse mot budget	
	feb 2021	helår 2021	helår 2021	(mnkr)	(%)
Kommunstyrelsen	-17,1	-123,1	-123,1	0,0	0%
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0%
Revision	0,2	-1,4	-1,4	0,0	0%
Överförmyndarnämnden	-0,5	-3,1	-3,6	0,5	14%
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-1,6	-9,7	-9,7	0,0	0%
Byggnadsnämnden	-2,2	-15,3	-15,3	0,0	0%
VA-verksamhet och Avfall	0,0	0,0	0,0	0,0	0%
Tekniska nämnden	-13,4	-100,3	-100,3	0,0	0%
Fastighetsnämnden	10,6	-4,5	-4,5	0,0	0%
Kultur- och fritidsnämnden	-14,7	-91,7	-91,7	0,0	0%
Utbildningsnämnden	-147,2	-907,4	-891,5	-15,9	2%
Socialnämnden	-103,9	-650,4	-648,3	-2,1	0%
Nämndernas nettokostnader	-289,8	-1 906,9	-1 889,4	-17,5	1%
Pensioner, PO-differens m.m.	3,1	-50,1	-33,0	-17,1	52%
Semesterlöneskuld (differens)	-13,5	0,0	0,0	0,0	0%
Exploatering engångskostnader	0,0	-14,6	0,0	-14,6	0,0
Exploatering realisationsvinster	0,0	50,9	0,0	50,9	0,0
Internränta	3,9	25,0	26,0	-1,0	4%
Verksamhetens nettokostnad	-296,3	-1 895,7	-1 896,4	0,7	0%
Skatteintäkter (netto)*	345,0	2 095,6	2 083,0	12,6	1%
Extern medelsförvaltning	1,2	1,2	0,0	1,2	0%
Finansnetto	-0,7	-5,0	-7,0	2,0	29%
Årets resultat	49,2	196,1	179,6	16,5	9%
Balanskravskorrigerering	-1,2	-1,2	0,0	-1,2	-
Resultat enligt balanskravet	48,0	194,9	179,6	15,3	9%

*Skatteintäkter (netto) innehåller skatteintäkter, kommunal utjämning, statsbidrag med mera.

Nämndernas nettokostnader

Nämnderna prognostiserar sammantaget en negativ avvikelse mot budget med 17,5 miljoner kronor. Två nämnder prognostiserar en negativ avvikelse.

Utbildningsnämnden prognostiserar en negativ avvikelse med 15,9 miljoner kronor, och socialnämnden prognostiserar en negativ avvikelse med 2,1 miljoner kronor.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden prognostiserar ett negativ avvikelse mot budget med 15,9 miljoner kronor, vilket motsvarar 2 procent av budgeterade nettokostnader.

Egen regi prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 15,9 miljoner kronor. En bidragande orsak till den negativa avvikelsen beror på ett minskat antal elever och att utbudet av platser på skolor är för stort i förhållande till antalet elever i kommunen. Problematiken är störst för *Vasaskolan* och *Kevingskolan*. För alla skolenheter som prognostiserar negativa avvikelser mot budget finns åtgärdsplaner som syftar till att förbättra resultatet för skolorna och informera förtroendevalda om situationen om vilka åtgärder som vidtas.

För *anslag* och *volymer* prognostiseras ingen avvikelse mot budget.

Socialnämnden

Socialnämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 2,1 miljoner kronor, vilket motsvarar 0 procent av budgeterade nettokostnader.

Egen regi prognostiserar en negativ avvikelse med 5,9 miljoner kronor mot budget, och är den största bidragande orsaken till att nämnden som helhet prognostiserar en negativ avvikelse. Främsta orsakerna till underskottet mot budget är antal tomma platser på vård- och omsorgsboenden, vilket också är relaterat till Covid-19. Många vill avvakta med att flytta in när de beviljats plats, eller skjuter på att ansöka om plats på boende, beroende på rädsla för smitta. Kostnaderna för timanställda och ersättning för obekväma arbetstid har varit hög under första kvartalet på grund av pandemin som inneburit ett stort behov av extra personal. Även kostnader som beror på omorganisationen från somatiska platser till demensplatser på Stocksundsgården påverkar prognosen negativt. Åtgärdsplan finns för att bland annat öka beläggningsgraden på vård- och omsorgsboende inom somatisk inriktning. Omvandling till ett antal demensplatser på Stocksundsgården är redan genomförd. När det gäller att säkerställa de budgeterade personalkostnaderna har ett arbete påbörjats med att justera personalscheman.

Volymer inom äldreomsorg prognostiseras motverka nämndens negativa avvikelse med 4,7 miljoner kronor. Främsta orsakerna till överskottet är minskade volymer på vård och omsorgsboenden på somatiska platser samt korttidsplatser. De minskade volymerna är en direkt följd av färre ansökningar till vård- och omsorgsboende till följd av oro för att smittas av Covid-19.

Internränta

För internräntan prognostiseras en negativ avvikelse mot budget med 1,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror på en lägre investeringstakt än budgeterat. Internräntan är 1,25 procent och prognosen är att de aktiverade investeringarna uppgår till cirka 2 010 miljoner kronor för året. I budget 2021 gjordes antagandet att de aktiverade investeringarna skulle uppgå till 2 140 miljoner kronor.

Pensioner, PO-differens m.m.

Dessa kostnader är nämndernas och kommunstyrelsens kostnader som belastar kommunens centrala budget. KPA som prognostiserar kommunens pensioner prognostiserar att kommunens pensionskostnader kommer uppgå till strax över 102 miljoner kronor inklusive löneskatt. Av dessa prognostiseras 50,1 miljoner kronor inklusive löneskatt belasta kommunens centrala budget, vilket är en negativ avvikelse mot budget med 17,1 miljoner kronor. Anledningen till att prognosen avviker negativ mot budget beror på att KPA har ändrat livslängdsantagande i beräkningen av pensionsskuld förändringen.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden visar förändringen av kommunens skuld till de anställda för intjänad semester under innevarande år. Ingen avvikelse prognostiseras mot budget.

Skatteintäkter, utjämning & bidrag

Sveriges kommuner och regioner (SKR) prognostiserar per februari att kommunens skatteintäkter (netto) kommer uppgå till 2 095,6 miljoner kronor för året, vilket är en positiv avvikelse mot budget med 12,6 miljoner kronor. Budgeten baserar sig på SKR:s skatteprognos från augusti 2020.

Tabell 2, tabellen nedan visar kommunens skatteintäkter, kommunala utjämningsystemet (inkomstutjämningsbidrag/-avgift och kostnadsutjämning) och övriga poster som tillsammans summerar skatteintäkterna netto.

Skatteintäkter, utjämning & bidrag (tkr)	Prognos 2021	Budget 2021	Skillnad		Utfall 2020
			tkr	%	
Skatteintäkter	2 675 047	2 637 797	37 250	0%	2 601 600
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	-911 558	-887 296	-24 261	0%	-866 300
Kostnadsutjämning	197 990	202 638	-4 648	0%	191 900
Övriga poster	134 110	130 262	3 848	0%	130 200
Skatteintäkter netto	2 095 590	2 083 000	12 589	0%	2 057 400

Den positiva avvikelsen beror främst på högre skatteintäkter än budgeterat med 37,3 miljoner kronor, som motverkas av den kommunala utjämnings som prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 29,9 miljoner kronor.

Extern medelsförvaltning

I maj 1998 avsatte kommunen 300 miljoner kronor av intäkterna från försäljningen av Danderydsbostäder till en extern långsiktig kapitalförvaltning.

Det initiala syftet med medelsförvaltningen var att hantera åtagandet i form av pensionsutbetalningar. Det innebar att om utbetalningen översteg 20 miljoner kronor ska det överstigande beloppet tas ifrån det förvaltade kapitalet, den så kallade matchningsstrategin. Med anledning av kommunens goda ekonomi och likviditet beslutade kommunfullmäktige under 2020 att upphäva matchningsstrategin, vilket innebär att kommunen fullt ut ska finansiera utbetalningarna det år pensionerna betalas ut från och med 2021.

Riskspridningen ska vara god mellan de olika tillgångsslagen för att på så sätt säkerställa en bra diversifiering. Kapitalet är placerat i Cliens Mixfond B som är en aktivt förvaltd blandfond med etiskt placeringsreglemente. Fonden består av svenska räntebärande papper samt svenska och nordiska aktier. Exponeringen består av som minst 25 procent aktier och som mest 75 procent aktier, vilket allokeras med fokus på att begränsa nedsidesrisken.

Marknadsvärdet på den externa medelsförvaltningen vid utgången av februari uppgick till 149,6 miljoner kronor, vilket innebär en ökning innevarande år om 1,2 miljoner kronor. Beloppet ska enligt reglerna räknas bort från balanskravsresultatet. Avkastningen i procent innevarande år fram till utgången av februari är positivt om cirka 1 procent jämfört med index som är positivt med cirka 3 procent. Den ackumulerade avkastningen från starten 2014 uppgår till cirka 63 procent jämfört mot index om cirka 48 procent. Vid utgången av februari var fördelningen i Cliens Mixfond B 47 procent aktier, 39 procent räntebärande papper och 14 procent kassa och upplupen ränta.

Tabell 3, tabellen nedan visar marknadsvärdet (utfall) på kommunens externa medelsförvaltning.

Extern medelsförvaltning marknadsvärde (mnkr)	Utfall	Utfall	Skillnad	
	Helår 2020	feb 2021	mnkr	%
Cliens Mixfond B	148,4	149,6	1,2	1%

Finansnettot

Finansnettot är nettosumman av kommunens finansiella kostnader och finansiella intäkter, exklusive orealiserad vinst/förlust i medelsförvaltning.

För finansnettot prognostiseras en positiv avvikelse om 2,0 miljoner kronor jämfört med budget. Orsakerna till avvikelsen beror på att kommunen planerar att amortera på låneskulden, samt på en lägre genomsnittsränta på låneskulden jämfört med budgeterat. Kommunen planerar att amortera 200 miljoner kronor under året vilket innebär att kommunens låneskuld kommer minska från 800 miljoner kronor till 600 miljoner kronor. Kostnaden för räntor som kommunen får betala för upptagna lån prognostiseras bli lägre än vad som är budgeterat. Kommunen har budgeterat med en snittränta om 0,7 procent. Prognosen är en snittränta om cirka 0,6 procent.

Realisationsvinster exploatering

Prognosen för realisationsvinster för exploatering uppgår till 50,9 miljoner kronor som avser exploatering av fastigheterna Norrängen 3 om 20,9 miljoner kronor, Ask 6 om 20,4 miljoner kronor och Rosen 9 om 9,7 miljoner kronor. Inga intäkter har budgeterats för exploatering vilket innebär en positiv avvikelse mot budget med 50,9 miljoner kronor. Utredning pågår hur realisationsvinsterna för fastigheterna Norrängen 3 och Ask 6 ska redovisas vilket kan komma att påverka balanskravsresultatet negativt med mellan 9,7 miljoner kronor och 30,1 miljoner kronor. Det kan även tillkomma kostnader som finns för respektive fastighet som behöver matchas mot intäkten. Ambitionen är att utredningen ska vara klar till budgetuppföljningen per mars.

Engångskostnader exploatering

Ändrad lagstiftning för redovisning av kommunal markexploatering påverkar vilka kostnader som kommunen kan balansera. Lagstiftningen har bland annat blivit strängare kring vilka kostnader som kan balanseras tills intäkten infaller och vilka kostnader som måste belasta resultatet direkt. Med anledning av den ändrade lagstiftningen genomför kommunledningskontoret en genomgång av de balanserade kostnaderna. Genomgången visar hittills att det så kallade *projektet "E18"* om cirka 14,6 miljoner kronor måste skrivas av. Avskrivningen påverkar resultatet negativt med cirka 14,6 miljoner kronor. Inga medel finns budgeterade för kostnadsposten vilken innebär en avvikelse mot budget med motsvarande belopp. Genomgång pågår och det kan bli aktuellt att skriva av ytterligare projekt som kommer påverka resultatet negativt. De projekt som hittills är identifierade för ytterligare utredning bedöms vara av mindre belopp än projektet E18.

Risikanaly

Skatteintäkter och statsbidrag kan minska med anledning av Covid-19 med en försämrad konjunktur för Sverige som påverkar kommunerna negativt. Flera bedömare menar att kommunsektorn kan befinna sig i början av en lång rad år med ansträngd ekonomi och kommunsektorn överlag har ekonomiska utmaningar. Kommunens ekonomi är kopplad till hur det går för Sverige och Sveriges kommuner med anledning av det kommunala utjämningsystemet. Prognosen bedöms som osäker.